

www.kristianstad.se

Plan mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

Norretullskolan

Planen gäller för kalenderåret eller läsåret	2023/2024
Planen har reviderats (datum)	2023-05-24
Ansvarig för planen	Helén Johansson
Barn och elever har varit delaktiga genom	Undervisning, Klassråd och elevråd

Främja, förebygg, upptäck och åtgärda

Planen visar förskolans eller skolans arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Planen omfattar även aktiva insatser för att verka för barns och elevers lika rättigheter och åtgärder för att motverka diskriminering.

Planen bygger på:

- Skollagens kapitel 6
- Diskrimineringslagens kapitel 3

Alla barn och elever har rätt att vara sig själva och bli behandlade med respekt. Arbetet för likabehandling är en del av förskolan och skolans värdegrundsarbete som handlar om att aktivt främja alla barn och elevers lika rättigheter och möjligheter - oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

1. Lagstiftningen

Skolans arbete mot kränkande behandling regleras i 6 kap. **Skollagen**. I detta kapitel finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Varje förskola och skola ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Förebyggande åtgärder ska genomföras och en plan ska upprättas årligen för att förhindra kränkande behandling. Vidare fastställs skyldigheten att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling.

I 3 kap. **Diskrimineringslagen** finns regler om aktiva åtgärder mot diskriminering.

Förskola och skola har en skyldighet att aktivt arbeta med åtgärder riktade mot de sju diskrimineringsgrunderna. Diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Skyldigheten omfattar även att ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.

Arbetet med aktiva åtgärder innebär att arbeta förebyggande och främjande genom ett fortlöpande arbete i fyra steg, undersöka, analysera, åtgärda samt utvärdera och följa upp. I detta arbete ingår även att ta fram riktlinjer och rutiner mot trakasserier.

Rektors skyldighet att anmäla kränkningar till huvudmannen är direkt kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda vad som hänt. Därför måste även rektorn eller förskolechefen göra sin anmälan till huvudmannen skyndsamt. Ett exempel på vad Skolinspektionen i ett beslut inte tyckt är tillräckligt skyndsamt är en månad. I det enskilda fallet hade en skola ett arbetssätt och en rutin som gjorde att det gick upp till en månad innan de anmälde kränkande behandling till huvudmannen. Det var inte tillräckligt skyndsamt i skollagens mening, menade Skolinspektionen.

Om huvudmannens utredning om kränkande behandling leder till att man vidtar åtgärder mot en enskild person räknas det som myndighetsutövning. Då har eleven och vårdnadshavaren rätt att få ta del av information i ärendet, till exempel dokumentation om uppgifter och beslut och motivering av beslut. I 29 kapitlet 10 § skollagen finns det hänvisningar till alla de rättigheter man har i samband med myndighetsutövning i skolan.

En löpande dokumentation ska göras av det arbete som bedrivs på grupp- och organisationsnivå. Av dokumentationen ska det framgå om det avser diskriminering, trakasseri eller kränkning. Om dokumentationen ska göras digitalt används G-Suite – team-drive. Det är då mycket viktigt att beakta att inga känsliga uppgifter får framkomma. På individnivå sker dokumentationen i mall från metodboken alternativt i edWise.

Personalen i förskolan och skolan har också en viktig roll i att upptäcka när barn far illa eller när det finns risk för det. Enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen har alla förskolor och skolor, inklusive var och en av de anställda i verksamheten, en skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Den som omfattas av anmälningsskyldigheten har också en skyldighet att lämna alla uppgifter som kan vara av betydelse för utredningen av ett barns behov av skydd och stöd.

2. Plan mot kränkningar, diskriminering och trakasserier

Målsättningen med planen är att

- främja allas lika rättigheter
- vara ett konkret verktyg i arbetet för att förebygga och motverka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandling

Inom barn- och utbildningsförvaltningen i Kristianstad ska varje verksamhet årligen upprätta en plan. Planen ska finnas tillgänglig på förskolans eller skolans hemsida.

3. Definitioner

Kränkning

Ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykiska och/eller ske via sociala medier. Begreppet "kränkande behandling" tolkas brett och omfattar alltifrån fysiska kränkningar som slag och sparkar, verbala kränkningar som skällsord, tillmälen och nedlåtande kommentarer till mer subtila psykiska eller sociala kränkningar som utfrysning och andra former av medveten uteslutning. De exempel som ges här är inte uttömmande och kränkningar kan förekomma i många andra former.

Det är barnet eller eleven som upplever sig vara utsatt för kränkande behandling som avgör vad som är oönskat. För att det ska vara fråga om kränkande behandling enligt lagen måste kränkningen vara märkbar och tydlig. Den som kränker någon måste också förstå att uppträdandet upplevs som kränkande. I många situationer är det uppenbart att ett beteende är kränkande, men om det inte är det så måste barnet eller eleven klargöra för den som kränker att beteendet är ovälkommet. Barnet eller eleven kan också ta hjälp av personalen i verksamheten. Vad som är kränkande behandling måste avgöras i varje enskilt fall. Det är viktigt att komma ihåg att yngre barn inte alltid kan förmedla sina känslor på samma sätt som äldre barn och vuxna.

Diskriminering

En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Diskriminering kan vara direkt eller indirekt. Även bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera är former av diskriminering.

Trakasserier

Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om kommentarer, gester eller utfrysning.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara att någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

4. Organisatorisk ansvarsfördelning

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Huvudmannen

Ansvar för personalen

Ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i 6 kap. skollagen, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget. (6 kap. 5 § skollagen)

Målinriktat arbete

Se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Skyldighet att förebygga och förhindra kränkande behandling

Se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

Se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever.

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling

Skyldighet att anmäla, utreda och vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 6-10 §§ skollagen)

Skolchef

Skyndsamt anmäla till huvudmannen

Skyndsamt anmäla till huvudmannen, Barn- och utbildningsnämnden, via blankett i metodboken vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Skolchefen ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Följa upp anmälningar

Ansvarar för att skyndsamt följa upp av rektor anmälda fall av kränkningar, diskriminering och trakasserier.

Rektor

Skyndsamt anmäla till skolchefen

Skyndsamt anmäla till skolchefen, via blankett i metodboken vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Rektor ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Upprätta plan mot diskriminering och kränkande behandling

Ansvarar för att plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättas varje år, att planen hålls aktuell, följs upp och finns tillgänglig på hemsidan.

Dokumentation enligt gällande rutiner

Ansvarar för att dokumentationen sker enligt gällande rutiner av händelser som kan betecknas som diskriminering eller kränkande behandling.

Säkerställa stöd åt elever

Ansvarar för att stöd ges till elever som utsatts för diskriminerande eller kränkande behandling samt att stöd ges till den som orsakat händelsen.

Elevhälsan delaktig

Ansvarar för att elevhälsan är delaktig i arbetet mot kränkningar, trakasserier och diskrimineringar.

Anmälan till socialnämnden

Ansvarar för att göra en anmälan till socialnämnden när det finns en misstanke om att ett barn far illa. enligt 14 kap. §1 socialtjänstlagen.

Kontakt med polis

Ta ställning till kontakt med polis för samråd och att eventuellt anmäla. Se gällande rutin i Metodboken.

Förskolans och skolans medarbetare

Skyndsamt anmäla till rektor

Skyndsamt anmäla till rektor, via blankett i metodboken vid kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen i samband med verksamheten.

Skyldigheten att anmäla gäller alla händelser som kan vara kränkande behandling, trakasserier som sexuella trakasserier. Rektor ska inte göra någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan hen gör anmälan.

Kontakt med barnet eller eleven och förälder

Ansvarar för kontakter med barnet eller eleven och vårdnadshavare.

Informera om plan mot diskriminering och kränkande behandling

Informera elever och föräldrar om plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Arbetslaget

Ge stöd och hjälp att hantera situationer

Ge stöd och hjälp att hantera situationer med anknytning till handlingsplanen

Arbeta med frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering

Diskutera och arbeta med barn och elever med frågor som rör värdegrund, bemötande, kränkningar, trakasserier och diskriminering.

5. Mål för förskolans/skolans värdegrundsarbete

De grundläggande värden som förskolans och skolans värdegrund omfattar ligger i linje med de värden som vårt demokratiska samhälle vilar på.

Värdegrunden omfattar

- Människolivets okränkbarhet
- Individens frihet och integritet
- Alla människors lika värde
- Jämställdhet mellan könen
- Solidaritet mellan människor

Det är dessa värden som ska förmedlas och alla medarbetare ska främja aktning för människans egenvärde och vår gemensamma miljö.

På Norretullskolan lyfts olika åsikter och synsätt i undervisningen där respekten för varandras olikheter är en viktig del. Personalen är aktiv och ingriper om trakasserier, diskriminering eller om kränkande behandling uppstår.

Ansvarig för genomförande: Rektor Helén Johansson

Uppföljning ska ske: kontinuerligt under läsåret

Ansvarig: Rektor Helén Johansson

Utvärdering ska ske: juni 2024

Ansvarig: Rektor Helén Johansson

6. Främjande och förebyggande arbete

6.1 Främjande arbete

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

På Norretullskolan arbetar all personal för ett respektfullt bemötande. Detta gäller både i mötet elev-elev, elev-vuxen såväl som mellan vuxna på skolan. Arbetet främjar ett öppet och positivt klimat där alla elever är synliga och delaktiga. Vi arbetar för att alla elever ska trivas, växa och utvecklas.

Återkommande i vårt främjande arbete är att vi på skolan strävar och arbetar efter ett förhållningssätt där trygghet och trivsel står i fokus. Utöver detta har vi också schemabrytande aktiviteter med inriktning på demokrati och fokus på alla människors lika värde. Vi fokuserar på aktuella ämnen utifrån resultatet i trygghet- och trivselenkäten.

Detta läsår arbetar vi för att främja elevernas upplevelse av en trygg och trivsamt skolmiljö.

Vi lägger extra fokus på detta genom:

- Upptstartsaktiviteter för att eleverna ska lära känna varandra
- Rastaktiviteter - organiserade aktiviteter som leds utav socialpedagoger
- Bemannar cafeterian med socialpedagoger under hela första terminen.
- Trygghet- och trivseldag
- Psykisk hälsa Åk 7
- Spelar roll Åk 8 (våldsförebyggande arbete)
- Freezone Åk 9

I vårt främjande arbete använder vi bl a följande forum:

Forum	Ansvarig
Elevråd	Pedagog, Rektor
Idrottsförening	Fritidspedagog
Klassråd	Mentorer
Mentorstid	Mentorer
Elefskyddsombud	Pedagog, rektor
Föräldramöte	Mentorer
Hälsosamtal	Skolsköterska
Personalkonferenser	Rektor
Elefhälsoteam	Rektor

Ansvarig för genomförande: Rektor Helén Johansson

Uppföljning ska ske: kontinuerligt under läsåret
Utvärdering ska ske: juni 2024

Ansvarig: Rektor Helén Johansson
Ansvarig: Rektor Helén Johansson

6.2 Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt (se mer under steget Kartlägg). Förebyggande mål och åtgärder måste motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning.

En av våra långsiktiga insatser är att inventera behovet av och inriktningen på det förebyggande arbetet som vi använder oss av i den årliga "Trygghet och trivselenkäten". Vid behov genomför vi också kompletterande enkäter och intervjuer. Utifrån utvärderingen av ovanstående planeras sedan förebyggande insatser.

Ämnet psykisk hälsa är en del av det förebyggande arbetet i Norretullskolans årshjul för årskurs 7. Efter en politisk samhällsdiskussion om att införa psykisk hälsa på schemat, samt att vi i skolan såg en ökad psykisk ohälsa vad gäller självskadebeteende och att elever diagnostiserade sig själva tog vi på Norretullskolan beslutet att införa tre tillfällen med temat psykisk hälsa. Innehållet under de tre tillfällena är diagnoser, hjärnans utveckling, pubertet, stress, känslor, självkänsla, övningar, de grundläggande behoven såsom sömn, kost och motion.

Under läsåret 23/24 har vi som mål att fortsätta arbeta aktivt för att förebygga skojbråk. Målet är att kunna bemanna elevcafeet mer kontinuerligt med närvaro av specialpedagog. En insats som ger ytterligare ökad trygghet och en trivsamt miljö.

Fortsatt planering för en gemensam temadag tillsammans med fältgruppen och polisen för att förmedla kunskap om de olika myndigheterna och deras arbete.

"Spelar roll" är ett förebyggande metodmaterial som ingår i Norretullskolans årshjul. Arbetet riktar sig till alla elever i årskurs 8. Spelar roll är ett verktyg i arbetet för ökad jämställdhet och förebyggande arbete mot våld. Materialet möjliggör för eleverna att hitta nya sätt att förhålla sig och agera, både i relation till andra, sig själv och samhället.

Viss justering har gjorts i metodmaterialet utifrån resultatet av Trygghet-och trivselenkäten.

Socialpedagoger tillsammans med kuratorer kommer i årskurs 9 att arbeta med metodmaterialet Freezone, med gruppindelningen pojkar / flickor. Tio olika teman med fokus på att stärka självkänsla, självförtroende och sänka stressnivån hos eleverna, få kunskap om sina rättigheter och verktyg för att hantera sina liv. Fokus är även på att förstå och skapa sig kunskap om hedersnormer.

Vi kommer även att fokusera på hur undervisningen genomförs för att förebygga hög stressnivå och arbetsbörda för eleverna. Detta förebyggs genom en fördjupad dialog och samsyn kring planeringen av vår undervisning och dess innehåll.

Vi har ambitionen att synas mer på raster under läsåret 2023/2024 och involvera eleverna i meningsfulla aktiviteter som på sikt kan leda till färre konflikter och ökad trygghet.

Repulse med enskilda elever kommer att fortlöpa under läsåret 2023/2024.

ART med en elevgrupp kommer att erbjudas om det finns behov. Syftet är att lära ungdomarna strategier i samband med ev konflikter.

Ansvarig för genomförande: Rektor Helén Johansson

Uppföljning ska ske: kontinuerligt under läsåret

Ansvarig: Rektor Helén Johansson

Utvärdering ska ske: juni 2024

Ansvarig: Rektor Helén Johansson

7. Kartläggning av nuläget

Nulägesanalysen grundar sig på

- Trygghet och trivselenkäten
- Incidentrapporter
- Hälsosamtal
- Enkät/intervjuer
- Enskilda samtal med kuratorn
- Samtal med klasscoach/socialpedagog

Elever och personal är delaktiga i arbetet.

Ansvarig för genomförande: Rektor Helén Johansson

Uppföljning ska ske: kontinuerligt under läsåret Ansvarig: Rektor Helén Johansson

Utvärdering ska ske: juni 2024 Ansvarig: Rektor Helén Johansson

8. Framtagande av planerna

Utifrån kartläggningen, som genomförs regelbundet, identifieras viktiga och aktuella utvecklingsområden som ligger till grund för vårt fortsatta arbete. Detta synliggör också behovet av åtgärder kring diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

- Utvecklingsområdena prioriteras av skolans personal och elevrådet.
- Förslag på åtgärder, främjande såväl som förebyggande arbetas fram av kuratorer och socialpedagoger, i samråd med skolans elever och personal.

Ansvarig för genomförande: Rektor Helén Johansson

Uppföljning ska ske: kontinuerligt under läsåret Ansvarig: Rektor Helén Johansson

Utvärdering ska ske: juni 2024 Ansvarig: Rektor Helén Johansson

9. Förankringsarbete

Planen mot kränkande behandling diskriminering och trakasserier förankras hos samtliga elever och deras vårdnadshavare genom föräldramöte, utvecklingssamtal samt i so-undervisning. I det dagliga arbetet och i samband med incidenter kopplar skolan tydliga diskussioner och situationer till Likabehandlingsplanen.

Ansvarig för genomförande: Rektor Helén Johansson

Uppföljning ska ske: kontinuerligt under läsåret Ansvarig: Rektor Helén Johansson

Utvärdering ska ske: juni 2024 Ansvarig: Rektor Helén Johansson

10. Utvärdering

Planen ska årligen utvärderas.

Föregående års plan

Trygghet och trivsel: Vi ser en viss minskning av antalet elever som känner sig trygga på Norretullskolan. En bidragande faktor är "skojbråk" framförallt bland pojkarna. Arbetet med att minska skojbråk behöver fortlöpa, då det fortfarande är en del oro, främst i cafeterian. Det har resulterat i en planering av ökad bemanning i cafeterian och rastaktiviteter under lunchtid. Vi har gjort ett rastschema för all personal utifrån att eleverna efterfrågat mer personal på rasterna. Detta är en insats vi anser ska fortlöpa eftersom det ökar tryggheten för eleverna.

Under terminens sista skolveckor frigjordes socialpedagogerna för att vara mer tillgängliga för eleverna ute på skolgården och i elevcafeet. Insatsen hade en positiv effekt på skolmiljön och något vi har som mål att utveckla vidare.

Psykisk hälsa: Information riktat mot årskurs 7 från kuratorerna. Utvärderingen visar att eleverna upplever en större förståelse för sig själva vad gäller hjärnans utveckling, hormoners påverkan och att det är normalt att känslor pendlar. Större förståelse för sina stressbeteenden och de grundläggande behoven. Utmaningen består i att möta alla elever med information och kunskap på en nivå som är begriplig. Anpassningar har gjorts utifrån elevernas förkunskaper. Insatsen har uppskattats av eleverna. Fler elever önskar praktiska övningar vilket kommer att planeras inför kommande läsår.

Spelar roll: Utvärderingen visar att eleverna upplever att insatsen har varit rolig och lärorik. Eleverna upplever att de har fått nya fördjupade kunskaper om ämnen som vanligtvis inte diskuteras i skolämnen såsom våld, rasism, jämställdhet, normer och värderingar. Eleverna efterfrågar mer varierat material då upplägget är upprepande med liknande övningar. Likaså efterfrågas mer praktiska övningar såsom lekar, debatter och diskussionsövningar som inte är enligt Spelar-roll materialet. Till nästa läsår kommer även temat sociala medier ingå i materialet. Norretullskolan kommer ta del av Spelar rolls utvärdering som är övergripande för alla skolor i Kristianstads kommun.

Freezone: Utvärderingen visar en framgång i att dela upp klassen i tjej- och killgrupper. Eleverna berättar att de vågar öppet dela med sig av sina åsikter och ställa frågor och funderingar. Framgångsfaktorerna vi har sett är att många elever beskriver ökad acceptans och trygghet med sig själva och andra. Minskad stressnivå och ökad självkänsla är ytterligare framgångsfaktorer.

Repulse: Arbetet med Repulse har genomförts med elever under läsåret. Eleverna beskriver att de har använt sig av de verktyg och strategier som de lärt sig i kursen. Eleverna har fått en ökad sin medvetenhet kring sina impulser och förbättrat sina sociala färdigheter

ART: ART, där fokus har varit på känsloreglering och konflikthantering, har genomförts med elever. Eleverna tycker att lektionerna har varit meningsfulla utifrån teorin och rollspel där de har fått träna på att agera i svåra situationer. Vi har haft samma tid och samma klassrum varje vecka vilket har varit positivt.

Vilka deltog i utvärderingen?

Elever och personal.

På vilket sätt har barn/elever varit delaktiga?

Genom olika enkätundersökningar som sedan har analyserats bland både elever och personal.

Ansvarig: Rektor Helen Johansson

Innevarande års plan

Utvärdering kommer att ske genom att analysera resultatet av

- Trygghet och trivselenkäten
- Hälsosamtalen
- Övriga enkäter och intervjuer
- Eleverna utvärderar Spelar roll i slutet av genomfört arbete samt skattar sitt mående i början och i slutet av arbetet.
- Arbetet med Freezone kommer att utvärderas genom en enkät
- Arbetet med psykisk hälsa kommer utvärderas genom enkät

Detta görs löpande under läsåret

Ansvarig: Rektor Helen Johansson

11. Kompetens

Med jämna mellanrum deltar olika personalkategorier i kompetensutvecklingsinsatser som sedan sprids till övriga medarbetare. Bland annat kollegialt lärande, föreläsningar och eventuella utbildningar.

Ansvarig för genomförande: Rektor Helén Johansson

Uppföljning ska ske: kontinuerligt under läsåret Ansvarig: Rektor Helén Johansson

Utvärdering ska ske: juni 2024 Ansvarig: Rektor Helén Johansson